

Nadine Matheson

PALAPELIMIES

Suomentanut Juha Ahokas

LIKE

Alkuteos: *The Jigsaw Man*

Copyright © Nadine Matheson 2021

Published by agreement with A.M. Heath & Co, London and
Licht & Burr Literary Agency, Copenhagen

Suomenkielinen laitos © Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-37043-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

*Amberille, Estherille, Jemille, Jonathanille,
Kerille, Lukelle, Patricialle, Satulle ja Stephille*

JOHDANTO

Kello 6.44, Greenwich Pier. On laskuveden aika, ja Maxwell Thomas kävelyttää koiraansa joentörmällä. Hän ei odota löytävänsä ruumiinosia. Hän kävelee harmaassa saviliejussa märkien pikkukivien ja lasinsirujen keskellä, väistellen rantaan ajautuneita puunkappaleita ja pois heitettyjä autonrenkaita. Päästäessään koiransa Petran irti hän näkee auringonvalon heijastuvan jostain esineestä liejun keskellä. Hän kumartuu ja tarttuu siihen varovasti. Edellispäivänä hän oli löytänyt keskiaikaisen neulan ja roomalaisen kolikon. Tämänpäiväinen löytö on vain kylpyammeen tulpan katkennut ketju. Pettyneenä Maxwell suoristautuu ja näkee koiransa vuorostaan nuuhkivan jostain. Kesä on loppuillaan. Helleaalto jatkuu ja lämpötila vain nousee edelleen. Kävellessään Maxwell pyyhkii hikipisaroita otsaltaan. T-paita tarttuu kiinni roikkuvan vatsan poimuihin. Kello on 6.48, kun hän pääsee koiransa luo ja näkee, mikä tämän huomion on kiinnittänyt.

”Mitä helvettiä.”

Hän vetää koiraan kaulapannasta. Adrenaliinia virtaa vereen ja pulssi jyskyttää korvissa. Samalta tuntui edellispäivänä, kun hän löysi roomalaisen kolikon. Uteliaisuutta ja kiihtymystä, mutta tunne katoaa nopeasti. Nyt hänet valtaa kuvotus, häntä pelottaa ja hän voi pahoin. Kädet vapisten hän kaivaa matkapuhelimen esiin. Puhelin putoaa pikkukivien sekaan. Hän pyyhkii näytön farkkuihin vasten, tarkistaa että kamera toimii. Hän ottaa kuvan katkaistusta käsivarresta.

Parin kilometrin päässä arkeologian professori Heather Roszicky valvoo toisen vuoden opiskelijoita, jotka lopettelevat kenttätöskentelyä kaivauspaikallaan Deptfordin vanhan telakan rannassa. Heat-

her nojaa rantamuuriin, vilkaisee kelloaan ja huokaisee. Vuorovesi nousee vasta neljän tunnin kuluttua, mutta hän haluaisi jo palata työhuoneelleen. Hänen on viimeisteltävä Lontoon jokikaivausten alennustilasta kertova kirjansa ennen kuin kustannustoimittaja toteuttaa uhkauksensa ja tosiaan tappaa hänet. Hän on myöhästynyt sovituista palautuspäivistä jo kahdesti ja käyttänyt saamansa ennakkomaksun.

Kirkaisu leikkaa tyyntä ilmaa, ja Heather näkee yhden opiskeli-joistaan, tytön nimeltä Shui, juoksevan häntä kohti. Loput opiskelijat vetäytyvät kauemmas sammaleisesta kivikosta Heatherin juostessa katsomaan Shuita, joka on kompastunut puunkappaleeseen ja kaatunut maahan.

”Mikä hätänä?” Heather kysyy.

Shui pudistaa päätään ja purskahtaa itkuun Heatherin auttaessa hänet pystyyn. Opiskelijat puhuvat kaikki kovaan ääneen lähestyessään Heatheria. Joku tarttuu häntä käsivarresta ja vetää kohti lahonneita laiturin portaita. Heather tuntee kirkaisun nousevan kurkustaan, kun hän katsoo sameaan lammikkoon ja näkee päättömän ruumiin tummien ja vihreiden puunkappaleiden seassa.

Keittiöasentaja Christian Matei kävelee kohti Nelson Mewsia, kään-tymisspaikkaa, johon Deptfordin Watergate Street päättyy. Joki ei ole järin kaukana, ja hän arvelee kuulleensa naisen huutavan, mutta sitten joku soittaa trumpettia, vieläpä kehnosti, ja hänen huomionsa kiinnittyy siihen. Lähestyessään numeroa 15 hän avaa portin ja heittää tyhjän kahvimukin kohti pihatiellä seisovaa roskalavaa.

”Voihan paska”, albanialainen Christian kiroaa äidinkielellään, kun muki kimpoaa roskalavan kyljestä ja putoaa maahan. Kumartuessaan poimimaan mukia hän näkee liikettä näkökentän reunalla. Vain puolen metrin päässä kärpäsparvi pörrää jonkin kapistuksen yläpuolella. Vatsahappoihin sekoittunut kahvi nousee Christianin kurkkuun. Ulos purskahtava oksennus peittää kärpäset, jotka pyö-riivät riekaleisen ja mätänevän jalantynгän kimpussa.

I. luku

Tärkeintä oli pysyä rauhallisena. Robin ei saisi huomata, että oli saanut hänet ärsyyntymään. Jälleen kerran.

”Rob, minulla ei ole aikaa tähän”, Henley sanoi ja otti auton-avaimet pöydältä. ”Myöhästyn töistä.”

”Se juuri on ongelma, sinulla ei –”

Kiinni läimähtävän ulko-oven ääni peitti alleen miehen loput sanat, mutta hän tiesi, mitä tämä oli sanonut.

Sinulla ei ole koskaan aikaa. Työsi menee aina kaiken muun edelle.

Rikoskomisario Anjelica Henley kääntyi katsomaan keskimmäistä rivitaloasuntoa, jonka ovi oli vastikään maalattu siniseksi. Hän mielti, eikä suinkaan ensimmäistä kertaa, mitä se kertoi hänestä, että hänellä riitti enemmän aikaa raiskaajille ja murhaajille kuin omalle aviomiehelleen. Hän vilkaisi itseään taustapeilistä. Hän oli kiirehtinyt ulos liian nopeasti eikä ollut ehtinyt peittää pientä arpea oikeassa poskessaan ja tummia silmänalusiaan. Henleyn puhelimen soittoaäni katkaisi BBC Londonin liikenne raportin, ja ruudulle ilmestyi soittajan nimi: STEPHEN PELLACIA.

”Missä päin olet?” Pellacia sanoi tervehdykseksi.

”Hyvää huomenta vain sinullekin”, Henley sanoi. ”Olen Deptford Broadwaylla. Minulla menee kymmenisen minuuttia.”

”Älä tule vielä tänne. Haluan, että käyt yhdessä paikassa. Watergate Streetillä, sen loppupäässä.”

”Watergate Streetillä? Miksi?”

”Meillä on juttu. Pitkin aluetta on löytynyt ruumiinkappaleita. Liian varhaista sanoa, kuuluvatko ne samalle henkilölle vai onko uhreja useampia. Ramouter on jo matkalla. Tapaatte siellä.”

Henley polkaisi jarrun pohjaan, kun mopoilija kiilasi hänen eteensä. Stressi palasi silmänräpäyksessä, ja hänen vartalonsa tuntui vääntyvän mutkalle. ”Mitä sinä tarkoitat? Lähetit Ramouterin?” Hän yritti salata kiukkunsa, muttei onnistunut siinä. ”Mikä sinut saa kuvittelemaan että –”

Pellacia ei välittänyt hänen vastalauseistaan. ”Meilaan sinulle tiedot.”

Henley löi nyrkillä ohjauspyörää. Hän ei todellakaan kaivannut yli-innokasta ja kokemattonta etsivää roikkumaan peräänsä.

Ruuhkaisen Creek Roadin poikkikatu Watergate Street oli yleensä hiljainen, mutta nyt, kello 7.40 aamulla, ulko-ovia oli auki ja asukkaita kerääntyi ihmettelemään, miksi poliisiautoja saapui heidän kulmilleen. Kirsikkapuiden latvustot kaareutuivat kadun ylle ja loivat aavemaisen hämärän paahtavasta auringosta huolimatta. Henley pysäköi autonsa Admiral-pubia vastapäätä vain muutaman metrin päähän poliisin eristämästä alueesta, jonka eteen oli tullut väkeä.

Etsiväharjoittelija Salim Ramouter seisoి nauhan toisella puolella, vähän matkan päässä väkijoukosta. Ramouter oli pukeutunut tummansiniseen pukuun, valkoiseen paitaan ja solmioon, ja Henley pani merkille, että mustat kengät hohtivat kiillotettuina. Hän oli tiimin uusi jäsen, ja vaikka hänellä oli kokemusta poliisin työstä, hän näytti yhä ”vihreältä”. Todellisuus jätti nopeasti jälkensä Lontoon kaduilla työskentelewiin etsiviin, mutta häneen se ei ollut ehtinyt vielä vaikuttaa.

Pellacia oli kertonut, että rikosylikonstaapeli Paul Stanford vastaisi Ramouterista. Stanford perehdyttäisi Ramouterin työhön, ei hän. Henley oli päivittänyt tietoja toisesta jutusta CRISIin, rikosten raportointijärjestelmään, kun Pellacia oli tullut esittelemään harjoittelijan. Ramouter vaikutti pitemmältä kuin hän muistikaan, tämä oli ainakin 180 senttiä. Harjoittelija oli kasvattanut parran, luultavasti nuoren ikänsä salaamiseksi.

Ramouter ei tiennyt missä pitäisi käsiään, kunnes päätyi viemään ne selkäänsä taakse. Henley ei ilahtunut siitä, miten innokkaalta ja valmistautumattomalta tämä näytti, ei sillä että hän itse olisi ollut virallisuuden perikuva. Hän oli pukeutunut farkkuihin, lenkkitosuihin, Ihmenainen-paitaan ja bleiseriin, joka oli lojunut jo viikon auton takapenkillä. Hän sopi paremmin toimistotöihin kuin johtamaan käynnissä olevaa tutkintaa rikospaikalla.

”Hyvää huomenta, komisario.” Ramouter ojensi kätensä. Henley ei ollut huomaavinaan sitä.

”Missä rikosylikonstaapeli Stanford on?” Henley näytti virka-merkkiä virkapukuiselle poliisille, joka nosti sitten nauhaa.

”En ole varma. Minun käskettiin vain tavata teidät täällä ja sanoa, että rikoskonstaapeli Eastwood on matkalla Greenwichin rikospaikalle virkapukuisten ja teknisen ryhmän kanssa”, Ramouter vastasi vedettyään kätensä takaisin ja seurattuaan Henleyä. He pysähtyivät hetkeksi 15 Nelson Mewsin eteen. Pari rikospaikkatutkijaa sinisissä haalareissaan oli kyyristynyt keräämään todistusaineistoa. Kolmas seiso i ottamassa valokuvia pihatiestä.

”Sinähän ymmärrät, mihin olemme menossa?” Henley kysyi, kun Ramouter laski käden portin päälle.

”Menemme jututtamaan Christian Mateita, eikö niin?”

”Kyllä, ja kun olemme tehneet sen, sinun on parasta pyytää rikospaikkatutkijalta kengänsuojat ennen kuin siirrymme portaille.”

15 Nelson Mewsta oli lyhyt matka Watergate Stepsin portaille, jossa katu kapeni mukulakivikujaksi. He kävelivät yleisen puiston laitaa. Vanha nainen ja kiinalaistyttö seisoivat juttelemassa poliisin kanssa.

”Tuo on Heather Roszicky”, sanoi Ramouter. ”Hän löysi –”

”Tiedän, mitä hän löysi.”

Heidän laskeutuessaan kujaa joen haju voimistui. Seisovaan viemäriverteen sekoittui moottoriöljyä. Henley kuuli aaltojen huuhtoutuvan pikkukivien peittämään rantaan. Laaja tasanne päättyi

Borthwick Wharfiin, entisestä lihankäsittelylaitoksesta ja kylmävarastosta oli remontoitu joenrantaan asuntoja ja liiketiloja.

Anthony Thomas, vanhempi rikospaikkatutkija, ilmestyi tasan teen päähän ja veti käsiin purppuranpunaisia muovihansikkaita. Henley ei olisi uskonut rikospaikkaa kenenkään muun haltuun. Thomas oli pikkutarkka, mutta mikä tärkeintä, hän oli lojaali.

Henley ei ollut työskennellyt Anthonyn kanssa rikospaikkaila pariin vuoteen. Yhtäkkiä hän muisti jotain, mitä oli pitkän aikaa kieltäytynyt ajattelemasta: hämärässä muistikuvassa Anthony ohjasi hänet huoneeseen ja pyysi seisomaan leveän muovilakanan päällä. Ilmastointilaitte puhalsi kylmää ilmaa, häntä värisytti ja iho nousi kananlihalle. Hän ei täysin kuullut, mitä Anthony sanoi kun tämä kaivoi hänen kynnenalusiaan ja kampasi hänen hiuksiaan, jotta todistusaineistoa varisisi hänen jalkoihinsa. Henley tunsi itsensä suojattomaksi lääkärin tutkiessa hänet ja kirjatessa hänen haavojaan ja ruhjeitaan keho karttaan. Hän tajusi olevansa rikostutinnan kohde – tietoisuus siitä iski hehkuvammin hänen sisuksiinsä kuin vatsaan tunkeutunut veitsi. Hänestä oli koulutettu etsivä, ei uhria.

”En odottanut näkeväni sinua täällä ulkona”, sanoi Anthony. ”Tuletko mukaan vilkaisemaan paikkoja?”

”Siltä näyttää”, Henley sanoi. Hän oli kiitollinen siitä, ettei Anthony ollut tehnyt suurempaa numeroa hänen paluustaan kentälle.

”Hienoa, nythän tämä on kuin vanhaan hyvään aikaan.” Anthony veti esiin useita pareja sinisiä kengänpäällyksiä laatikosta jalkojensa juuressa ja ojensi niitä Henleylle. ”Kuka ystäväsi on?”

Henley esitteli Thomasin ja Ramouterin toisilleen.

”Ahaa, uusi tulokas. Minullakin on yksi.” Anthony osoitti nuorukaista, joka seiso i hievahtamatta hänen takanaan ja piteli kädessään kameraa. Nuorukainen oli jo pukeutunut suojahaalariinsa ja vetänyt vetoketjun kiinni kaulaan saakka. Hänen katseensa sinkoili Henleystä Thomasiin. ”Hauskaa, eikö vain?” Anthony huokaisi ras kaasti. ”Nähdään rannassa.”

”Tulehan”, Henley sanoi Ramouterille. ”Katsotaan, mitä meille on tarjolla.”

Henley tarkasteli tatuoitua mutta päätöntä, kädetöntä ja jalatonta ruumista, joka lojui parin metrin päässä Thamesin liejuisesta vedestä. Pää oli katkaistu kaulasta ja jalat reisistä. Vesipisaroita kimalteli valkoisella iholla. Ruumis oli selvästikin asetettu pystyyn sammaleisten portaiden ja nyt jo entiseen laituriin kuuluneen lahonneen ja haljenneen palkin väliin. Varma Henley saattoi olla vain siitä, että valkoinen mies oli ollut mieltynyt manga-aiheisiin tatuointeihin ja että tämän jalat oli leikattu irti reisien ja käsivarret hauisten kohdalta. Leikkaushaavat eivät olleet siistejä tai kirurgisen tarkkoja, kuten katkaistut ruumiinosat, jotka Henley oli nähnyt muutamaa vuotta aiemmin. Hän oli jähmettynyt niille sijoilleen, kun ensimmäisen kerran katseli katkaistuja jalkoja ja käsivarsia, ruumista, joka oli jätetty rautatiesillan alle Lewishamissä. Sen jälkeen hän oli oppinut karaisemaan luontonsa.

Lihaksia nilkkojen ympärillä kiristi, kun hän kyyristyi. Uhrin pää oli katkaistu tarkalleen aataminomenan yläpuolelta. Luunpirstaleita oli uponnut rosoiseen henkitorveen, joka törrötti riekaleisten lihasten ja hyytyneiden verikokkareiden keskellä. Kellertävä, rasvainen sidekudos näytti kynityltä, nivelikkäältä kanalta, joka oli unohtunut laittaa takaisin jääkaappiin. Henley suoristautui ja hengitti syvään. Tuuli toi joelta suolaisen, ummehtuneen hajun. Hän ei pystynyt erottamaan toisistaan järkevää ja karaistunutta etsivää ja henkisesti vammautunutta, vielä toipilasta naista, joka seisoi nyt rannalla.

Hän perääntyi ja palasi Watergate Stepsin portaille. Levottomat tuntemukset eivät jättäneet häntä rauhaan, eikä hän voinut olla ajattelemaan, että ruumis oli asetettu juuri hänen löydettäväkseen.

2. luku

”Kuinka paljon meillä on aikaa ennen kuin nousuvesi tulee?” Henley oli kääntynyt joelle päin ja katseli, miten pienet aallot löivät hylättyä laituria vasten. Hän vilkaisi kelloaan. Ensimmäisestä hätäpuhelusta oli kulunut melkein kaksi tuntia.

”Tarkistin asian netistä, ja se tulee viittä vaille kymmenen”, Ramouter vastasi kärsimätön kiilto silmissään ja kiersi hiekkaan puoliksi uponneen autonrenkaan. ”Laskuvesi oli varttia yli kolme yöllä. Aurinko nousi kaksi minuuttia yli puoli seitsemän. Tekijällä oli siis kolme tuntia aikaa jättää tämä tuntematon tänne ja toivoa, että joku löytää ruumiin ennen kuin vesi nousee taas, eikö niin?”

”Ehkä”, Henley myönsi. ”Mutta ruumis on voitu jättää myös auringonnousun jälkeen tai heittää aiemmin ylävirtaan, josta se on huuhtoutunut tänne.” Hän katseli Borthwick Wharfin lasista julkisivua, tyhjiä liike- ja työtiloja, joista pääsi tasanteelle ja joista puuttuivat valvontakamerat. Paikallinen valtuusto oli tuskin ulottanut valvontakameroitaan tänne kadunpäähän. Tätä osaa Deptfordista oli laiminlyöty niin kauan kuin Henley pystyi muistamaan.

”Onko ruumiiseen koskettu?” Henley kysyi Anthonyilta, joka ilmestyi hänen viereensä.

”Käsittääkseni se on siinä, mihin se jätettiin. Ruumiin löytänyt nainen ei koskenut siihen. Matei, se duunari, sanoi, ettei ollut koskenut siihen, mutta valitettavasti se on sotkeutunut hänen oksennukseensa. Ehdin vilkaista käsivarsia, jotka löydettiin alajuoksulta ennen kuin tulin tänne. Näyttäisi vähän siltä, että aarteenetsijät ovat saattaneet koluta täällä paikkoja.”

”Niinpä tietysti.”

Tuuli tyyntyi, ja ilmassa rätisi hiljalleen sähkö, jota syntyi lähistön sähköasemalla.

”Etsitään todisteita polulta, joka tulee kujalta suoraan ruumiin luo, ja eristetään se alue tutkinnan ajaksi”, Anthony sanoi. ”Tosin en oikein usko, että tekijä istuutui tähän kahville jälkeinpäin.”

”Tekijä ei ole ehkä pysähtynyt kahville, mutta jos hyväksymme Ramouterin teorian ja ruumiinosat on jätetty tänne, silloin tekijä epäilemättä tuntee joen”, Henley vastasi. ”Jätämme sinut jatkaamaan. Ramouter ja minä käymme kävelyllä.”

”Minne oikein menemme?” kysyi Ramouter.

”Tapaamaan Eastwoodia.”

”Ja haluatte kävellä sinne?”

Henley yritti parhaansa mukaan sysätä syrjään turhautumisensa, kun Ramouter kaivoi esiin puhelimensa. ”Googlen karttapalvelun mukaan Greenwich Pier on melkein parin kilometrin päässä”, harjoittelija sanoi.

”Ruumiinosia levittävä tyyppinne ei ole ainoa, joka tuntee jokiseutua”, Anthony huusi Henleyn lähtiessä astelemaan päättäväisesti joenpengertä.

Old Royal Naval Collegen kaksoiskupoleista heijastuvat kultaiset säteet lävistivät pilvettömän taivaan. Restauroidun Cutty Sarkin paljaat mastot täydensivät historiallisen maiseman, josta Greenwich tunnettiin. Näkymä oli loistava, kaunisteltu versio historiasta, täysin vastakkainen todellisuudelle, jossa jätevedet huuhtoutuivat rantaan. Henley pysähtyi huomatessaan, ettei enää kuullut ääniä, joita syntyi Ramouterin liukastellessa nahkapohjaisilla kengillään märillä pikkukivillä.

”Mistä olet kotoisin?” Henley kysyi ja odotti, että Ramouter riisui takkinsa ja löysäsi solmiotaan. Hän vetäytyi lähemmäs sammaleista seinämää vuoroveden alkaessa lähestyä.

”Syntynyt West Bromwichissa. Muutin Bradfordiin kun täytin 12.”

Ramouter yritti pyyhkiä pois mutaa, jota oli tarttunut hänen housuihinsa mutta ne töhriintyivät vain pahemmin. ”Paljon nummia, ei jokia. Kai sinne autolla olisi päässyt nopeammin.”

”Näin on nopeampi. Ellet sitten halua istua ruuhkassa seuraavat puoli tuntia, kun Creek Roadin silta nostetaan.”

”Tunnette tämän seudun hyvin?”

Henley jätti kysymyksen huomiotta. Olisi ollut turha selittää, että hän pystyisi kävelemään tätä reittiä vaikka silmät suljettuina. Että tämä pieni kappale Kaakkois-Lontoota oli syövytetty hänen mieleensä. ”Kuka tahansa ruumiin on sitten rantaan jättänytkin, hänen on täytynyt kulkea tätä kautta. Ei ole mitään mieltä tulla tänne, palata sitten katutasolle ja ajaa Watergate Streetille. Tänne ei kadulta näe. Täällä on ollut todella hämärää.”

”Ruumiinosat ovat kuitenkin painavia”, Ramouter yritti nopeuttaa askeliaan pysyäkseen Henleyn vauhdissa. ”Ihmispää painaa nelisen kiloa.”

”Tiedän.” Henley kaivoi esiin puhelimensa, joka oli alkanut soida. Hän näki, kuka soittaja oli, ja jätti vastaamatta.

”Pää, yläruumis, käsivarret, jalat. Ainakin kuusi erillistä osaa.”

”Tiedän senkin. Mutta kerro toki, mitä yrität sanoa.” Henley odotti, että Ramouter tavoitti hänet ennen kuin ohjasi miehen koh-ti jokea kuin olisi kaitsinnut pikkulasta.

”Sitä vain tarkoitan, että siinä on aika paljon kantamista kolmelta yöllä.” Ramouter piti tauon ja nojasi kädellään seinään, yritti vetää henkeä.

Henley ei ilmaissut avoimesti olevansa samaa mieltä. Hän otti taskustaan mustan hiuspannan ja satoi tuuheat tummat kiharansa poninhännäksi. Hän oli unohtanut, miten paljon voimia vaati kävellä viettävällä penkereellä. Vielä pahempaa oli se, ettei hän tuntenut olevansa henkisesti valmis häntä odottavaan tehtävään, varsinkaan kun hänen perässään ponnistelevalla harjoittelijalla ei ollut aavistustakaan, että hän ei ollut johtanut murhatutkimusta kohta vuoteen.

”Aika hurjaa, vai mitä?” huusi rikoskonstaapeli Roxanne Eastwood, kun Henley lopulta pääsi ensimmäiselle rikospaikalle. ”Huomenta, Ramouter. Ei hassumpi keikka ensimmäisenä päivänä.”

Henley oli aina ajatellut, että Eastwood näytti etsivältä ja käyttäytyi sen mukaisesti. Nyt Eastwood tasapainoili penkereellä, hän oli käärinyt hihat ja piteli muistivihkoa kädessään. Hän oli saapunut joelle valmistautuneena, hän oli vetänyt jalkaansa farkut ja parempia aikoja nähneet lenkkitosut.

”Huomenta, Eastie”, Henley sanoi. ”Miltä tuntuu olla kentällä?” Hänen katseensa harhautui rikospaikkatutkijaan, joka laittoi käsivartta mustaan pussiin.

”Sitä minun pitäisi kysyä sinulta”, Eastwood sanoi näyttäen huolestuneelta.

Mielessään Henley arvosti huolenpitoa ja laski käden Eastwoodin olkapäälle.

”Mutta kun kerran kysyt, niin hirveältä. Olen tainnut polttaa itseni auringossa.” Eastwood hieroi punoittavaa otsaansa. ”Rikostekninen ryhmä lopettaa kohta. Ei sillä, että heillä olisi paljon tehtävää. Otetaan osat talteen ja merkitään ne.”

”Missä herra Thomas on?”

”Ah, loistava aartenmetsästäjämme. Viimeksi kun hänet näin, hän oli menossa kauppaan. Sanoi, että hänen koiransa tarvitsi vettä.” Eastwood pudisti päätään uskomatta selvästikään sanaakaan Thomasin puheista. ”Käskin konstaapelin pitää häntä silmällä. En yllättyisi, jos hän olisi ehtinyt jo ladata kuvia löydöstään Instagramiin.”

”Haluan, että hänet viedään takaisin laitokselle. Ramouter voi ottaa häneltä uuden lausunnon.” Henley sanoi sen tarkoituksellisesti niin, että Ramouter ymmärtäisi hänen johtavan tutkintaa. ”Jos hän on tyyppilinen mudantonkija, hän on ollut täällä heti aamusta odottamassa laskuvettä. Mistä käsivarret tarkkaan ottaen löytyivät?”

”Tuolta noin.” Eastwood riisui aurinkolasinsa ja osoitti kädellään ohi kulkeneen vesibussin jättämiä vaahtoisia laineita. Vesi oli jo noussut kohtaan, johon löytöpaikka oli ollut merkittynä. Kiire painoi päälle, kun joki valtasi oman alueensa takaisin.

”Sanoiko hän muuta?”

”Vain että löysi toisen käsivarren noin metrin päästä ensimmäisestä.”

”Kuin seuraisi makaabereja leivänmuruja”, Henley sanoi.

”Älä muuta virka. Ennen kuin kysyt valvontakameroista, niitä löytyy runsaasti –”

”Mutta yksikään niistä ei ole suunnattu tähän osaan jokea.”

”Juuri niin.”

Henleyn puhelin alkoi soida. Hän veti laitteen esiin ja vastasi. Vaihdettuaan pari sanaa hän lopetti puhelun.

”Linh Choi, tohtori”, Henley selitti Ramouterille ja pyyhki hikeä niskastaan. ”Et ole vielä tavannut häntä, mutta hän on vastaava rikostekninen patologimme. Hän on juuri saapunut.”

”Meillä on siis kaksi käsivartta, molemmat jalat ja ylävartalo”, Ramouter sanoi. ”Missä on pää?”

Hyvä kysymys. Henley pohti, mitä kahden löytöpaikan välissä oli. Ala-asteen koulu, kaksi lastentarhaa ja seikkailuleikkikenttä asuintalojen ja rakennusten keskellä. Olisi kaikin puolin parempi, ettei pää löytyisi lasten hiekkalaatikosta.

”Voinko vilkaista?” Henley kysyi Anthonyn avustajalta, joka oli juuri laittanut käsivarren pussiin ja raapusti jotain muistivihkoonsa.

”Toki.” Avustaja avasi vetoketjun ja levitti suuaukkoa.

”Voi helvetti”, Henley mutisi. Hänen sydämensä takoi kovemmin ja vatsanpohjassa muljahti.

”Ai”, Ramouter sanoi kurkistettuaan Henleyn olan yli. Käsivarsi, joka oli soran sotkema. Vanhoihin arpiin oli tarttunut merilevää. Toinen käsivarsi. Hoikka ranne, nimetön vähän etusormea pitempi, renneheitä kynsiä. Musta iho. Henley kuuli Pellacian sanat korvissaan.

Liian varhaista sanoa, kuuluvatko ne samalle henkilölle vai onko uhreja useampia.

”Soita rikosyliomisario Pellacialle”, Henley sanoi Ramouterille. ”Kerro, että meillä on mahdollisesti kaksi murhauhia.”

3. luku

Jos sattui kävelemään Greenwichin poliisiaseman ohi, oli täysin järkevää olettaa, että paikka oli suljettu. Julkisivun sinisiä rullakalte-reita ei ollut nostettu kolmeen vuoteen, ja kaksi yksinäistä oranssia liikennekartiota estivät autojen pääsyn tyhjälle pysäköintialueelle. Haalistuneessa julisteessa ohjattiin mahdolliset vierailijat Lewishamin poliisiasemalle tai soittamaan numeroon 101, jos asia ei ollut kiireellinen. Paikalliset asukkaat pohtivat, milloin rakennus mahdollisesti purettaisiin ja korvattaisiin uudella ylihintaisella, yksityisten omistamalla asuinkerrostalolla, jossa portinvartija palvelisi rikkaita kun taas muutama onnekas köyhä saisi pujahtaa takaovesta kaupungin vuokra-asuntoonsa. Jos tuo satunnainen kulkija olisi katsonut ylös, hän olisi nähnyt, että neljännessä kerroksessa oli auki kolme ikkunaa, joista leyhähti ilmaan tupakansavua.

Sarjarikoksia tutkiva yksikkö oli sijoitettu neljänteen kerrokseen väliaikaisesti kuudeksi vuodeksi. Suur-Lontoon poliisin muinaisina varakkuuden päivinä rikosylikomisario Harry Rhimes oli palkittu omalla yksiköllä, kun hänen ryhmänsä oli menestyksekkäästi pidättänyt kotisairaanhoidajan nimeltään Abigail Burnley, joka oli murhannut viisitoista hoidettavaansa. Sarjamurhaajia ei ilmaantunut erityisen säännöllisesti, joten yksikkö keskittyi muulla ajalla sarjaraiskaajiin ja murtoihin, sieppauksiin ja juttuihin, joita pidettiin liian vaativina 26 muulle murharyhmälle ympäri Lontoota. Nyt kuusi vuotta myöhemmin Burnley kärsi yhä elinkautistaan, Rhimes oli ollut kuolleena kahdeksan kuukautta, Pellacia oli vastuussa riittämättömästi rahoitettua yksiköstä ja Henley paineli hänen luokseen kuin myrskyn merkki.

”Kuinka sinä kehtaat!” Henley antoi Pellacian työhuoneen oven läimähtää kiinni takanaan.

”Vähän kunnioitusta, kiitos. Vaikka, *kuinka sinä kehtaat, pomo?*”

Ikkunan ääressä tupakoinut rikosylikomisario Stephen Pellacia tumppasi savukkeensa. Yksikön johtaminen rasitti hermoja, eikä sitä voinut olla huomaamatta. Ruskeissa hiuksissa näkyi uutta harmaata ja rypistyneet silmäpussit olivat tummuneet. Pomona olemissen riemu oli haihtunut jo kauan sitten, ja Rhimesin kuolema synkensi yhä tunnelmaa.

”Olisit voinut varoittaa ennen kuin lähetit minut sinne”, sanoi Henley. ”Kaiken huipuksi heitit vielä helkkarin harjoittelijan riefsakseni.”

”Miksi teet siitä ison numeron? Olet hoitanut muita tehtäviä jo puoli vuotta. Oletin, että halusit jo –”

”Minä en ole tehnyt mitään numeroa mistään”, Henley melkein sylkäisi sanat suustaan. ”Sinä itse sanoit Rhimesille, että minut olisi parempi pistää pyörittelemään papereita.”

”Ja olet valittanut siitä joka päivä sen jälkeen.” Pellacian vihreät silmät kapenivat viiruiksi ja leuan pienet lihakset kiristyivät. ”Kuule, kierrämme nyt vain kehää, eikä minulla ole aikaa riidellä kanssasi. Olen jo myöhässä tilanneselostuksesta. On paljon asioita, jotka pitää käydä läpi, ja minua odotetaan Yardissa.”

”Ennen kuin aloitamme –” Henley veti henkeä ja laski kolmeen. ”Onko sinulla mitään käsitystä, kuka tätä tutkintaa johtaa? Mitä nopeammin päivitän CRIS-raportin ja luovutan jutun muille, sen parempi.”

”Joo, siitä asiasta piti puhumani”, Pellacia sanoi kiertäessään Henleyn ja mennessään ovelle. ”Tutkinta pysyy meillä.”

”Tutkinta pysyy meillä? Mitä se tarkoittaa?”

Rikoskonstaapeli Eastwood ei kuulostanut tyytyväiseltä. Hän syväsi syrjään vaalean hiussuortuvan auringon polttamalta otsaltaan. ”Luulin, että tämä oli yksittäistapaus.”

”Ei ole”, Pellacia sanoi tiukasti välttämällä Henleyn katsetta.

Sarjarikoksia tutkiva yksikkö oli sijoitettu tilaan, joka oli nyt aivan liian iso heidän tiimilleen. Oli ollut aika, jolloin sen jäsenet jakoivat työtilat rikos- ja korttelipoliisin kanssa. Koko rakennus oli tärisnyt, kun pidätetyt hakkasivat vanhoja putkia selleissään. Nyt selleistä löytyi korkeintaan Stanford päiväuniltaan. Tiimi koostui tällä hetkellä Eastwoodista, Henleystä, rikosylikonstaapeli Stanfordista, joka oli lähtenyt rikostuomioistuimeen todistamaan sarjaraiskaajan jutussa, ja nyt mukaan liittynyt Salim Ramouter. Pellacia johti toimintaa ja poistui nykyään harvoin toimistosta ellei sitten mennyt tapaamaan esimiehiään, jotka pitivät majaa New Scotland Yardissa. Yksiköllä oli tukenaan siviilien hallintotiimi, Ezra – 23-vuotias entinen linnakundi, tietokonenero, jonka Pellacia oli ottanut siipiensä suojaan – ja Joanna. Kukaan ei tiennyt, kuinka kauan Joanna oli pyörinyt Kaakkois-Lontoon poliisiasemilla tai kuinka vanha hän oli, mutta yleisen käsityksen mukaan Joanna tiesi, minne kaikki ruumiit oli haudattu ja kuinka monta luurankoa Suur-Lontoon poliisin kaapeissa oli.

”Työskentelemme jo nyt voimiemme ääri rajoilla”, sanoi Eastwood. ”Olen ollut töissä yksitoista päivää putkeen ilman yhtä ainoaa vapaapäivää. Menetimme Stanfordin viikoksi.”

”Eastie, sano jotain mitä emme tiedä.”

”Viimeksi kun tarkistin, meillä oli käynnissä kuusi tutkintaa...”

”Seitsemän.” Joanna asteli ovesta kantaen isoa pahvilaatikkoa täynnä erilaisia aamiaistilauksia vastapäisestä kahvilasta. Hän laski laatikon Eastwoodin työpöydälle. ”Seitsemän, jos mukaan lasketaan Thames Valleyn juttu, jossa olemme mukana” – hän nosti kätensä ja teki lainausmerkit – ”konsultoimassa.”

Henley katseli, kun Pellacia puri huultaan ja Eastwood pyörittelee silmiään.

”Kuulkaa, vaikka se ei olisi mieleenne, niin tapahtuu”, Pellacia sanoi. ”Muilla murharyhmillä ei ole edellytyksiä selviytyä siitä. Tutkinta pysyy meillä. Onko selvä?”

”Täysin selvä.” Eastwood pudisti päätään.

Pellacia käänsi katseensa Henleyyn ja haastoi tämän valittamaan hänen juuri tekemästään päätöksestä. ”Koska Stanford joutuu olemaan rikosoikeuden käytettävissä, olen päättänyt, että Ramouter jää tutkimaan tätä paloittelemista Henleyn kanssa.”

”Aiotko erottaa kaksoset?” Joanna huudahti muka järkyttyneenä.

”Stanford tuskin pahastuu siitä, ettei ole ohjaamassa Ramouteria tai että joutuu hetkellisesti eroon Henleystä.”

”Niinhän sinä luulet”, Joanna sanoi ja otti makkaraleivän laatikosta. ”Ramouter, pari varoituksen sanaa. Nuo kaksi ovat kuin paita ja peppu. Stanford on kuin veli –”

”Ymmärsimme kyllä, Joanna”, Pellacia sanoi. ”No niin, pannaan toimeksi.”

Henley kävi mielessään läpi oman tarkistuslistansa. Lihasmuisti oli kytkeytynyt päälle rikospaikalla: havainnoi ympäristöä, pane merkille se, mikä on tuttua ja mikä outoa. Käsittele kaikkea todistusaineistona. Valmistele tarina. Varmista ja pidä huoli, ettei kukaan sotke paikkoja. Ulospäin hän näytti tyyneeltä ja levolliselta. Itse asiassa hänen sydämensä takoi hullun lailla ja hänen vatsaansa väänsi.

Henleyn puhelin alkoi väristä hänen työpöydällään. Hän voi pahoin lukiessaan veljensä Simonin tekstiviestin:

Kävin isän luona. Ei laskenut minua sisälle. Soitan kun olen päässyt töistä x

”Jos palataan jokivarren juttuun”, Pellacia sanoi. ”Onko uhreja mahdollisesti kaksi?”

”Ei enää mahdollisesti”, sanoi Henley. ”Uhreja on kaksi.” Hän ryhtyi naputtelemaan vastausta veljelleen. ”Yläruumis, jalka ja käsivarsi kuuluvat valkoiselle miehelle. Toinen käsivarsi kuuluu mustalle naiselle, tosin sukupuolta ei ole vielä vahvistettu.”

Henleyn puhelin värisi työpöydällä toistamiseen. Hän tarttui siihen.

”Muita ruumiinosia ei ole siis löytynyt?”

”Rikospaikkatutkijat löysivät valkoisen mieshenkilön pään roskalavalta 15 Nelson Mewsin ulkopuolelta”, Henley sanoi. ”Viesti oli muuten Linhiltä. Ne... osat ovat saapuneet ruumishuoneelle.”

”Hitto, kaksi uhria”, Pellacia sanoi. ”Mutta eihän sitä koskaan tiedä. Jos tämä vaikka ratkeaisikin helposti.”

Henley ei vastannut tarttuessaan laukkuunsa, koska tiesi jokaista hermosäiettään myöten, että Pellacia uskoi siihen vielä vähemmän kuin hän.

4. luku

Kuolleiden talo sijaitsi kävelymatkan päässä poliisiasemalta, vain vähän sivussa pääkadulta, jossa kahvilat, pubit ja kiinteistövälittäjien toimistot tekivät tilaa uutuuttaan hohtaville hotelleille, ylettömän kalliille asuintaloille ja ympäri vuorokauden toimiville kuntosaleille. Rakennus sulautui Yrjöjen aikaisten talojen ja vuokrakasarmien joukkoon hiljaisella sivukadulla. Henley tunsi olonsa nyt varmemmaksi, kun hänellä oli yllään univormunsa, tyylikäs tummansininen virkapuku. Kukaan ei epäilisi hänen auktoriteettiaan, vaikka hänellä oli yhä jalassaan mustat Adidas Gazellet.

”Greenwichin yleinen ruumishuone”, Ramouter luki seinäkyltistä juodessaan kahvinsa loppuun. ”Sehän on kuin kirjasto. Sen kun kävelee sisään, näyttää korttia, vetää tuolin alleen ja katselee ruumiinavausta.”

”Kuinka paljon sinulla on jäljellä?” Henley kysyi.

”Mihin?” Ramouter odotti, että Henley avaa lasten turvalukon.

”Siihen että harjoittelusi päättyy.”

”Haluarne siis tietää, kuinka kauan joudutte sietämään minua?” Virnistys katosi nopeasti Ramouterin ruskeilta kasvoilta, kun hän huomasi, ettei Henley vastannut hänen hymyynsä. ”Jäljellä on neljä kuukautta”, Ramouter sanoi ja hieroi partaansa. ”Olin kuitenkin puoli vuotta murhien ja vakavien rikosten ryhmässä. Se oli kunnan työtä, mutta halusin jotain haasteellisempaa eikä West Yorkshiren poliisilla ollut mitään tätä yksikköä vastaavaa.”

Henley tunsi lii kahduksen sydämässään – ei ollut Ramouterin syy, että tämä oli sysätty hänelle – mutta sen pitemmäksi aikaa myötätuntoa ei riittänyt.

”No, sarjarikoksia tutkivassa yksikössä asiat hoituvat vähän eri tavalla. On todella harvinaista, että tutkinta käynnistyy näin vauhdikkaasti. Yleensä jutut annetaan meille vasta kun mahdollisesti vaarallisen sarjamurhaajan tai -raiskaajan henkilöllisyys on selvinnyt. Tämä alustava työ on yleensä tehty ennen kuin aloitamme.”

”Mutta tekeehän yksikkö muutakin”, sanoi Ramouter seuraten Henleyä kohti erillistä rakennusta alueen keskellä. ”Sarjasiappaus- ja ihmiskauppajuttu muutama vuosi sitten ja myös Palapelimurhaajan tapaus.”

Henley hätkähti, ja niska jännittyi. *Palapelimurhaaja*. Juttu, joka oli muuttanut kaiken. Kollegoilta satoi ylistystä, Suur-Lontoon poliisijohtaja kehui häntä, ja hänet ylennettiin rikoskomisarioksi. Mutta juttu oli vienyt palan hänen sielustaan.

”On ollut varmaan mahtavaa tutkia sitä”, Ramouter jatkoi. ”Sen vuoksi halusin yksikköön mukaan. Syy siihen... No, ainakin yksi syy siihen, miksi tulin Lontooseen.”

Henley kääntyi ja katsoi Ramouteria. Vaikka hän tiesi, että Ramouter oli hermostunut, katseesta välittyvästä tutusta kiihtymyksen tunteesta ei voinut erehtyä.

”Suhtaudu kriittisesti siihen, mitä näet ja luet tiedotusvälineistä. Sarjarikoksia tutkiva yksikkö kärsii miehistö- ja rahoituspulasta. Olen yllättynyt, että siirtosi edes hyväksyttiin. Kuule, perinteisessä murharyhmässä ei ole mitenkään epätavallista, että sata ihmistä rikosyliomisariosta siviilivastajiin työskentelee tutkinnan parissa, mutta tässä yksikössä ei ole muita kuin me. Pyydämme jatkuvasti palveluksia niiltä, jotka ovat meille velkaa. Tästä on hohdokkuus kaukana, ja mahdolliset keuhut ovat lyhytikäisiä.”

Henley kääntyi, naputteli koodin, jota hänellä ei olisi kuulunut edes olla, ja työnsi oven auki.

Johtava rikostekninen patologi Linh Choi istui työpöytänsä ääressä selin oveen lounaansa ylle kumartuneena. Hänen pitkät mustat hiuksensa oli kerätty päälle ja kiinnitetty löyhästi mustekynällä. Hän

heilutti päätään Bosen langattomista kaiuttimista kuuluvan raskaan drum and bassin tahtiin. Henley oli tavannut Linhin yli viisitoista vuotta sitten, kun molemmat aloittelivat uraansa ja tuntuivat itsensä toivottoman avuttomaksi uudessa työssään. Ajan mittaan heidän ystävyytensä oli vain syventynyt. Henley taputti Linhiä olkapäähän.

”Jesus Maria!” Linh hypähti tuolissaan. Hänen pitelemänsä tuolin kanansiipi putosi takaisin rasiaansa. ”Olin saada helkkari sydäriin.”

”Verestätkö vanhoja reivimuistojaasi?” Henley sanoi hymyillen.

”Etkö tarkoita ’meidän’ reivimuistojamme? Tämä on ihan yhtä paljon sinun mieleesi. Löysin kotoa loistavan nauhan. Lähetän sen sinulle.” Linh hiljensi äänenvoimakkuuden läppäristään. ”Et kertonut, että olet palannut”, Linh sanoi. ”Kuulin sen Anthonyilta.”

”Puhutaan siitä myöhemmin”, Henley vastasi.

”Onko sinulla uusi työpari? Mitä Stanford siihen sanoi?”

”Tässä on rikoskonstaapeli Salim Ramouter. Hän on harjoittelija, ei työparini.” Henley siirtyi sivuun tehden tilaa Ramouterille. ”Olen hänen ohjaajansa. Hänet siirrettiin juuri West Yorkshiren poliisista.”

”Ai, vai niin. No, et olisi voinut saada parempaa opettajaa kuin rikoskomisario Henley”, sanoi Linh ja nousi tuolistaan. Hän käytti desinfiivaa pyyhettä ennen kuin ojensi käden Ramouterille. ”Mukava tavata. Olen tohtori Linh Choi.”

Linh oli päässyt yksityiskouluun stipendin avulla ja jatkanut opintojaan Cambridgen yliopistossa, mutta sitä ei olisi arvannut hänen voimakkaasta Etelä-Lontoon murteestaan. Hän veti silmälasit silmilleen päältaelta.

”Olen juuri saanut valmiiksi alustavan tutkimuksen miespuolisesta uhristanne, mutta haluan ensin kertoa käsivarresta. Paljon tutkittavaa ei ollut, koska osia puuttuu. Pää, jalat, yläruumis ja toinen käsivarsi auttaisivat asiaa.”

”Mitä pystyt kertomaan?” kysyi Henley.

Linh kohautti olkapäitään. ”Musta nainen. Luultavasti päälle

kahdenkymmenen, mutta muuta en pysty kertomaan ennen kuin löydätte loput hänestä.”

Henley ja Ramouter seurasivat Linhiä tämän työhuoneesta tutkimushuoneeseen, joka muistutti sairaalan leikkaussalia. Ilma tuntui viileältä. Metallikaappien rivistö seinää vasten tarjosi väliaikais- ta säilytystilaa tutkittaville ruumiille, kun taas vastapäätä oli kolme syvää allasta ja nurkassa jääkaappi. Huoneen keskellä oli neljä metallista tutkimuspöytää. Linhin apulainen Theresa käsitteli ruumista kauimmaisen pöydän ääressä samalla kun kuunteli musiikkia Beats-kuulokkeillaan. Teollisten antiseptisten liuosten ja vanhojen ruumiinnesteiden hajut kutittivat Henleyn sieraimia.

Theresa asensi levittimen ruumiin rintaan.

”Tämä oli 23-vuotias kehonrakentaja”, Linh sanoi ja pudisteli päätään. ”Sydänkohtaus. Romahdus tapahtui kuntosalilla. Minun ei tarvitse odottaa toksikologista tutkimusta saadakseni selville, että hänet oli pumpattu täyteen steroideja.”

Henleystä kuulosti siltä kuin joku olisi kävellyt lasinsirujen päällä, kun Theresa väänsi rintakehän auki. Ramouter otti askeleen taaksepäin.

”Vessa on toinen ovi oikealla”, Linh hyrisi huvittuneena Ramouterin kääntyessä ja säännätessä juoksuun.

”Anteeksi”, Ramouter sanoi palattuaan pari kolme minuuttia myöhemmin häpeilevä katse silmissään.

”Ei se mitään”, Linh lohdutti häntä. ”Et ole ensimmäinen etkä myöskään viimeinen, jolle niin käy. No niin, oletteko valmiina?”

Henley nyökkäsi olevansa valmis, jolloin Linh veti muovisen suojalakanan sivuun. Joenrannasta ja 15 Nelson Mewsin pihatieltä löydetyt ruumiinosat oli nyt järjestetty tutkimuspöydälle kuin verisen palapelin palaset, jotka oli vielä koottava yhteen. Henleyä huijasi. Hän astui taaksepäin ja yritti löytää tukevan asennon.

”Pystytkö kertomaan kuolinajan?” Henley kysyi yrittäen peittää hermostuneen värinän äänessään.